

Vzdělávání v České republice

příručka pro rodiče

© 2011 Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky

Druhé vydání Praha 2017

Autor: Markéta Bačáková

Fotografie na obálce: UNHCR / B. Szandelszky

Kopie publikace objednávejte na adrese:

Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky
Železná 24
110 00 Praha 1

OBSAH

1 Systém vzdělávání	5
1.1 Struktura vzdělávacího systému v ČR.....	5
1.2.... Systém speciálního vzdělávání	8
1.3.... Povinná školní docházka	8
1.4.... Vzdělávání dětí-uprchlíků a žadatelů o mezinárodní ochranu	9
1.5.... Shrnutí	10
2 Nástup do školy	11
2.1 Nástup do mateřské školy.....	11
2.2 ... Zápis do 1. ročníku ZŠ	11
2.3 ... Nástup do vyššího ročníku ZŠ	12
2.4.... Shrnutí	13
3 Školní rok a školní den	15
3.1 Harmonogram školního roku	15
3.2.... Hodnocení a vysvědčení	15
3.3.... Rozvrh hodin	16
3.4.... Vyučovací předměty	18
3.5.... Vybavení do školy	21
3.6.... Stravování ve škole	21
3.7.... Školní družina.....	23
3.8.... Volnočasové aktivity	23
3.9.... Shrnutí	24
4 Komunikace se školou	25
4.1 Návštěva školy.....	25
4.2.... Třídní schůzky	25
4.3.... Žákovská knížka.....	26
4.4.... Shrnutí	26
5 Práva a povinnosti	27
5.1 Povinnosti školy.....	27
5.2.... Práva a povinnosti rodičů	27
5.3.... Práva a povinnosti dětí	28
5.4.... Shrnutí	29
6 Studium na střední škole	31

6.1 ... Přijímací řízení na SŠ	31
6.2 ... Přestup do vyššího ročníku SŠ	32
6.3 ... Druhy středních škol	32
6.4.... Formy zakončení SŠ studia	34
6.5 ... Studijní obory.....	34
6.6.... Shrnutí	35
7 Studium na vysoké škole.....	37
7.1 ... Přijímací řízení na VŠ	37
7.2 ... Přípravný kurz českého jazyka	38
7.3 ... Studium v anglickém jazyce.....	38
7.4 Shrnutí	39
8 Možnosti studia pro osoby starší 18 let	41
8.1 Kurzy pro získání základního vzdělání	41
8.2 ... Dálkové kurzy a rekvalifikace.....	42
8.3 ... Shrnutí	44
9 Nostrifikace vzdělání	45
9.1 Nostrifikace základního a středního vzdělání.....	45
9.2.... Uznání vysokoškolského vzdělání.....	45
9.3.... Shrnutí	46
10 Co dělat, když... ..	47
10.1...mé dítě přijde pozdě do školy	47
10.2...je mé dítě nemocné.....	47
10.3...potřebuji krátkodobě uvolnit dítě ze školy.....	47
10.4...potřebuji uvolnit dítě ze školy na delší dobu.....	47
10.5...se stěhujeme do jiné obce/města.....	47
10.6...nejsem spokojený se školou svého dítěte.....	48
10.7...mé dítě ve škole nerozumí	48
Kontakty na neziskové organizace	49
Slovníček.....	51
Přílohy	53

1 Systém vzdělávání

1.1 Struktura vzdělávacího systému v ČR

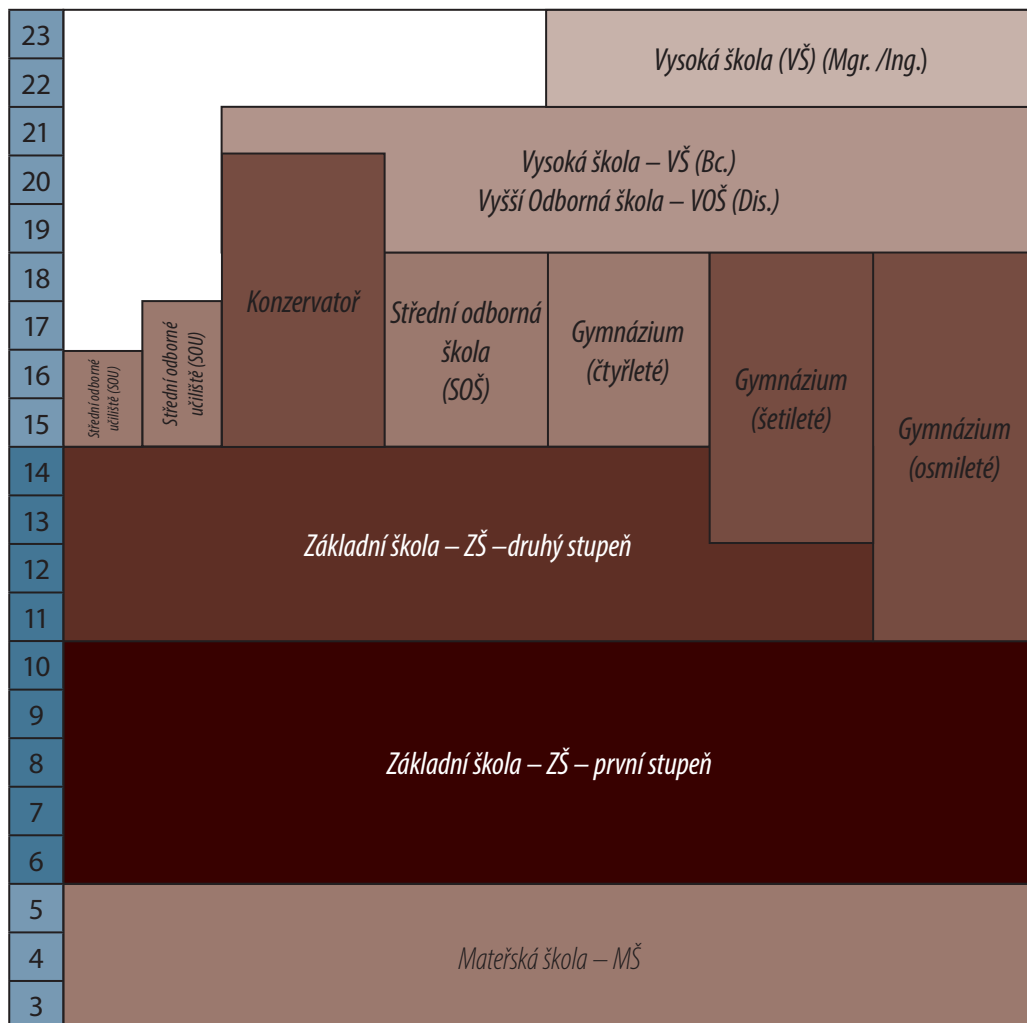

Schéma 1 : Struktura systému vzdělávání

Mateřská škola (MŠ)

Mateřská škola poskytuje vzdělání dětem ve věku od 3 do 6 let. Od školního roku 2017/2018 je vzdělávání v MŠ povinné v posledním ročníku před nástupem do školy. Obec je povinna zajistit dítěti, které má v místě obce trvalé bydliště a dosáhlo věku 4 let, umístění v mateřské škole.

Za vzdělávání v MŠ může škola vybírat poplatek. Ten se skládá ze školného (v řádu několika set korun měsíčně) a stravného (celodenní strava se pohybuje okolo 30 Kč/den). Děti navštěvující poslední ročník MŠ jsou osvobozeni od placení školného.

Základní škola (ZŠ)

Základní školu navštěvují zpravidla děti ve věku 6–15 let. Základní škola má dva stupně, první z nich se skládá z pěti ročníků, druhý ze čtyř. Malé procento žáků odchází po prvním stupni ZŠ na osmileté gymnázium.

Účastí v základním vzdělávání žáci zároveň plní povinnou školní docházku, která trvá devět let.

Vzdělávání na veřejných školách je bezplatné. Žáci plnící povinnou školní docházku mají nárok na bezplatné zapůjčení učebnic a učebních textů. Rodiče finančně přispívají na osobní potřeby žáka, na některé doplňující učební materiály, na kurzy konané mimo školu, stravování, školní družinu apod.

Střední škola (SŠ)

Střední škola navazuje na vzdělávání v základní škole, a to buď ve formě *gymnázia*, *střední odborné školy (SOŠ)*, *středního odborného učiliště (SOU)*, nebo

konzervatoře. Přestože účast na středním vzdělávání není povinná, účastní se ho více než 95 % dětí. Střední vzdělávání je stejně jako vzdělávání základní na veřejných školách bezplatné.

Gymnázia studentům nabízejí všeobecné vzdělání včetně přípravy na studium na vysoké škole. Studium je zakončeno maturitní zkouškou a trvá čtyři roky.

Střední odborné školy (SOŠ) nabízejí profesně orientovanou výuku, studium je rovněž zakončeno maturitní zkouškou a též trvá čtyři roky. Absolventi tak mají možnost pokračovat ve studiu na vysoké škole.

Střední odborná učiliště (SOU) poskytují svým studentům profesní a praktickou přípravu, která je zakončena získáním výučního listu. Ten studenty neopravňuje k dalšímu studiu na vysoké škole. Studium trvá zpravidla tři roky, výjimečně pouze roky dva.

Konzervatoře nabízí studentům odbornou přípravu v umělecké oblasti, a to hudbě, zpěvu, herectví či tanci. K přijetí na konzervatoř je třeba úspěšně složit talentové zkoušky. Čtyřleté studium bývá zakončené maturitou a absolventi mohou pokračovat ve studiu na vyšší odborné nebo vysoké škole.

Vyšší odborná škola (VOŠ)

Vyšší odborné školy nabízí studium pro absolventy středních škol s maturitou, tj. gymnázií, konzervatoří a středních odborných škol. Na rozdíl od vysokých škol kladou vyšší odborné školy větší důraz na praktické zaměření. Délka studia je tři roky, úspěšný absolvent získává titul, DiS.

Veřejné VOŠ mohou vybírat školné, které se pro většinu oborů pohybuje

v rozmezí 3 000–5 000 Kč. Školné na církevních VOŠ se pohybuje od 4 000 Kč do 8 000 Kč a na soukromých VOŠ se nejčastěji pohybuje mezi 20 000 a 40 000 Kč za rok.

Vysoká škola (VŠ)

Studium na *vysoké škole* je členěno do dvou základních stupňů, a to bakalářského a magisterského. Bakalářský stupeň zakončený získáním titulu Bc. trvá zpravidla tři roky, navazující magisterské studium zakončené získáním titulu Mgr., či Ing. potom roky dva.

Na veřejných vysokých školách je studium v českém jazyce v současné době zdarma, zároveň však probíhá debata o zavedení školného. Náklady na studijní materiály, stravu a ubytování si ovšem musí studenti hradit z vlastních zdrojů. Většina univerzit ovšem nabízí i stipendijní programy pro studenty, jejichž rodiny si náklady spojené se studiem na VŠ nemohou dovolit.

Vysoké školy univerzitního typu nabízí dále doktorské programy pro absolventy magisterských programů, které jsou přípravou na budoucí vědeckou činnost. Tyto programy jsou tří nebo čtyřleté a jsou zakončeny udělením titulu, Ph.D.

© UNHCR/L. Taylor

Další informace k systému vzdělávání v ČR lze nalézt na:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/system-vzdelavani-v-cr>

1.2 Systém speciálního vzdělávání

Kromě systému běžného vzdělávání (viz výše) existuje v České republice i systém speciálního vzdělávání určený pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ty často pramení ze žákova postižení, ať již mentálního, tělesného, zrakového, sluchového či řečového.

V současné době se však upřednostňuje vzdělávání všech dětí v rámci běžných škol, pokud to podmínky dovolují.

Zařazení dítěte do speciální školy musí potvrdit lékař a poradenské pracoviště (*pedagogicko-psychologická poradna* či *speciálně pedagogické centrum*) a může k němu dojít pouze po předchozím souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Nedostatečná znalost českého jazyka není v žádném případě důvodem pro to, aby bylo dítě zařazeno do systému speciálního vzdělávání.

Speciální školství nabízí jak speciální mateřské školy, tak i základní a střední školy. Školy se dělí dle jednotlivých postižení na *školy pro děti s postižením tělesným, zrakovým, sluchovým, řečovým a mentálním*.

V rámci středního vzdělávání do systému speciálního školství patří *gymnázia* či *odborné školy určené pro studenty s konkrétním zdravotním postižením*, ale též *odborná učiliště (OU)* a *praktické školy*. Odborná učiliště nabízejí praktickou a profesní přípravu studentům se speciálními potřebami a připravují je na jednoduché dělnické profese. Studium je zakončeno získáním výučního listu. Praktické školy nabízí střední vzdělání pro studenty s těžším mentálním postižením.

1.3 Povinná školní docházka

Povinná školní docházka trvá v České republice devět let. Vztahuje se na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinná školní docházka vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žáci ji uskutečňují většinou v základních školách a to ve věku od 6 do 15 let. Školní docházka je povinná do konce

školního roku, v němž žák dosáhne 17. roku věku.

Rodiče mají tudíž povinnost své děti posílat do školy nejméně devět let. Pokud dítě začne chodit do školy ve svých šesti letech – jak je obvyklé v České republice – povinnou školní docházku ukončí v 15 letech. Pokud však žák například z důvodu pozdějšího příchodu do České republiky začne školu navštěvovat později, povinnou školní docházku musí plnit do konce školního roku, v němž dosáhne 17 let. Poté již

žák není povinen plnit školní docházku, a to ani v případě, že školu navštěvoval méně než devět let.

Školní docházka v zahraničí se dětem započítává do povinné školní docházky

v ČR. To například znamená, že pokud dítě chodilo do školy v zemi původu či prvního azylu dva roky, v České republice má povinnost školu navštěvovat ještě sedm let.

1.4 Vzdělávání dětí-uprchlíků a žadatelů o mezinárodní ochranu

Děti-uprchlíci a žadatelé o mezinárodní ochranu jsou v České republice vzdělávány v běžných školách. Pokud školu navštěvuje větší počet dětí-uprchlíků a žadatelů o mezinárodní ochranu, je možné pro ně otevřít vyrovnávací třídu, kde se děti učí český jazyk a připravují se na přechod do běžné třídy. Vyrovnávací třídy většinou existují ve školách v blízkosti pobytových středisek pro žadatele o mezinárodní ochranu.

Pokud školu navštěvuje pouze malý počet dětí-uprchlíků či žadatelů o mezinárodní ochranu, jsou děti většinou ihned zařazeny do běžné třídy. Žáci s nedostatečnou znalostí nebo bez dostatečné znalosti vyučovacího jazyka, tj. jazyka českého, jsou od září 2016 díky novele školského zákona a prováděcího předpisu (vyhláška 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) považováni za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). V rámci systému podpůrných opatření mohou jim být např. poskytnuty speciální učebnice češtiny pro cizince nebo zajištěna speciální pedagogická péče. Pro realizaci

podpůrných opatření je nutné doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Vyšetření v ŠPZ je realizováno na základě žádosti rodičů. Děti s udělenou mezinárodní ochranou mají nárok na výuku českého jazyka zdarma v rámci Státního integračního programu.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy také každoročně vypisuje granty na podporu vzdělávání dětí-uprchlíků a žadatelů o mezinárodní ochranu. Školy z těchto peněz mohou financovat jazykovou výuku dětí, stejně jako asistenta pedagoga či speciální vzdělávací pomůcky.

Děti-uprchlíci a žadatelé o mezinárodní ochranu v předškolním věku (cca 5–7 let) mají také možnost navštěvovat tzv. přípravný ročník základní školy. Ten v jejich případě slouží k vyrovnání především jazykových znalostí, aby se mohly po jeho absolvování plnohodnotně zapojit do vzdělávání v běžné třídě základní školy. Otevření přípravného ročníku je podmíněno minimálním počtem sedmi dětí, které jej budou navštěvovat.

1.5 Shrnutí

- Povinná školní docházka trvá v ČR devět let. Žáci ji plní v základní škole. Rodiče mají povinnost své děti do základní školy posílat.
- Po ukončení základní školy mohou žáci pokračovat ve studiu na střední škole. Vzdělávání na SŠ není povinné.
- Absolventi maturitních oborů gymnázií, konzervatoří a středních odborných škol mají možnost pokračovat ve studiu na vysoké škole.
- Vzdělávání na veřejné základní, střední i vysoké škole je zdarma.
- Rodiče přispívají pouze na některé učební pomůcky, školní potřeby, výlety, stravu a případné ubytování dětí.
- Vedle běžného systému vzdělávání existují v ČR školská zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu fyzického nebo mentálního postižení.
- Dočasná neznalost českého jazyka není v žádném případě důvodem pro to, aby bylo dítě zařazeno do takového školského zařízení.

2 Nástup do školy

2.1 Nástup do mateřské školy

Docházka do většiny ročníků mateřské školy (MŠ) není povinná, přesto však většina dětí v ČR mateřskou školu navštěvuje. Od školního roku 2017/2018 je předškolní vzdělávání povinné pro děti v posledním ročníku před zahájením školní docházky. Jde konkrétně o děti, které před začátkem daného školního roku již dosáhly 5 let.

Do MŠ mohou nastoupit děti ve věku 3 let a starší. Ve zvláštních případech, kdy rodiče nemají jinou možnost a je to v kapacitách MŠ, mohou MŠ přijímat i děti mladší. Počet MŠ je v současné době nedostačující, což znamená, že ne všechny děti, které mají o docházku do MŠ zájem, mohou být přijaty. Na toto téma probíhá v poslední době debata. Od roku 2017/2018 je obec povinna zajistit dítěti, které má v místě obce trvalé bydliště a dosáhlo věku 4 let, umístění v mateřské škole.

Dle zákona o ochraně veřejného zdraví smí školky a další předškolní zařízení

přijmout pouze dítě očkované. Výjimku představuje dítě, které se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci, nebo takové, jež má doklad, že je proti nákaze imunní. Od podzimu roku 2017 budou mateřské školy moci přijmout i dítě, které se nepodrobilo pravidelnému očkování, v případě, že bude patřit do skupiny dětí, pro které bude předškolní vzdělávání povinné. Další podmínky stanovuje ředitel MŠ, který také rozhoduje o přijetí dítěte do zařízení.

Zápis do MŠ probíhá většinou v období mezi lednem a květnem daného roku, školní rok začíná v září. K zápisu dítěte do MŠ je třeba předložit osobní doklady a rodný list dítěte, většina MŠ požaduje i lékařské potvrzení.

Nástup do MŠ je možný i v průběhu školního roku, pokud není naplněna kapacita MŠ.

2.2 Zápis do 1. ročníku ZŠ

Do základní školy (ZŠ) jsou přijímány děti, které k 1. září příslušného roku dosáhly 6 let věku. Zápis do ZŠ probíhá v dubnu, přesné datum určuje konkrétní škola.

K zápisu se dostavují rodiče s dětmi, které do 31. 8. daného roku dovrší 6 let

věku. U zápisu je nutné předložit osobní doklady dítěte i rodiče.

Do ZŠ jsou přednostně zapisovány děti mající trvalý pobyt ve spádové oblasti ZŠ. Rodiče však mají možnost pro dítě vybrat kteroukoli školu na území ČR. Vzor přihlášky do ZŠ naleznete v pří-

loze. Přihlášku na vybranou školu si lze vyzvednout přímo ve škole nebo je často ke stažení na internetových stránkách školy.

K zápisu je nutné se dostavit i v případě, že rodiče žádají pro dítě odklad povinné školní docházky. Odklad je dítěti udělen na základě písemné žádosti rodičů a doporučení lékaře a školského poradenského pracoviště, pokud dítě po dovršení 6. roku věku není tělesně či duševně přiměřeně vyspělé. Pokud je dítěti odklad udělen, to dále navštěvuje mateřskou školu či přípravný ročník ZŠ. Vzor žádosti o odklad povinné školní docházky naleznete v příloze.

Při zápisu škola neformálním způsobem zjišťuje připravenost dítěte na školní docházku. Dítě by před nástupem do školy mělo:

- znát své jméno i jména rodičů
- umět se samostatně obléknout
- umět si zavázat boty
- znát základní barvy
- nakreslit jednoduchý obrázek
- stříhat nůžkami
- soustředit se na zadaný úkol
- správně vyslovovat všechny hlásky
- vést jednoduchou konverzaci

Pokud škola při zápisu zjistí, že žák není dostatečně připraven na vzdělávání ve škole, může dítěti doporučit odklad školní docházky a případný nástup do přípravného ročníku.

2.3 Nástup do vyššího ročníku ZŠ

Dítě může do vyššího ročníku základní školy nastoupit kdykoli během školního roku. O jeho přijetí rozhoduje ředitel školy. Ten má také povinnost zařadit žáka do příslušného ročníku ZŠ.

MŠMT vydalo v roce 2013 „Metodická doporučení k začleňování žáků-cizinců do výuky v českých základních školách“ dostupné na adrese: www.msmt.cz/file/17378/download/. Většina škol děti zařazuje dle znalosti českého jazyka a má tendence děti zařazovat do nižších ročníků, než odpovídá jejich věku. Praxe však ukazuje, že zařazení do věkově odpovídajícího kolektivu je pro dítě nejlepší alternativou, v některých případech je možné dítě umístit maximálně o jeden ročník níže. Rodiče mají právo v této věci

se školou spolupracovat a vyjádřit svůj názor na zařazení svého dítěte.

Pokud je dítě zařazeno do nižšího ročníku, není jednoduché toto zařazení posléze měnit. Přefázení do vyššího ročníku je totiž podmíněno splněním rozdílových zkoušek, které nemusí být pro všechny děti splnitelné. Proto je důležité dbát na správné zařazení dítěte do ročníku ihned po jeho nastoupení do školy.

Základním kritériem, které by rodiče i školy měli mít při zařazování dítěte na paměti, je, aby žák stihl dokončit základní vzdělání. Základní škola totiž může žáka vzdělávat pouze do konce školního roku, ve kterém žák dosáhne 18. roku věku.

To znamená, že pokud žák dovrší 18. rok věku před tím, než postoupí do 9. (tj. posledního) ročníku ZŠ, jeho vzdělávání bude ukončeno, aniž by dosáhl základního vzdělání. Bez ukončeného základního vzdělání má pak žák velmi omezené možnosti dalšího vzdělávání,

včetně uplatnění na pracovním trhu. Možnost ukončení základního vzdělání by tak měla být základním zřetelem při zařazování dětí-uprchlíků a žadatelů o mezinárodní ochranu do ročníků ZŠ.

2.4 Shrnutí

- Nástup dítěte do MŠ je možný po dovršení 3 let věku.
- Dosáhne-li dítě 5 let, mají rodiče povinnost ho zapsat do MŠ.
- Dosáhne-li dítě 6 let věku, mají rodiče povinnost ho zapsat do prvního ročníku ZŠ.
- Zápis do ZŠ probíhá v dubnu.
- Do vyššího ročníku ZŠ může dítě nastoupit kdykoli během školního roku.
- Při zařazování dítěte do ročníku ZŠ je nutné dbát na to, aby dítě mělo možnost dokončit základní vzdělání, tj. aby postoupilo do 9. ročníku ZŠ před dosažením 18. roku věku.

© UNHCR/L. Taylor

3 Školní rok a školní den

3.1 Harmonogram školního roku

Školní rok začíná 1. 9. a končí 30. 6. následujícího kalendářního roku. Školní rok je rozdělen do dvou pololetí, která obě trvají pět měsíců. První pololetí končí 30. 1., druhé pololetí s koncem školního roku.

V měsících červenci a srpnu mají děti dvouměsíční letní prázdniny, kdy nechodí do školy. Kratší prázdniny mají také v průběhu školního roku, a to:

- třídenní **podzimní prázdniny** – okolo 28. 10.
- **vánoční prázdniny** – většinou od 23. 12. do 2. 1.
- jednodenní **pololetní prázdniny** – okolo 1. 2.
- **jarní prázdniny** – týden v únoru či březnu, termín se každoročně mění
- **velikonoční prázdniny** – Zelený čtvrtek, Velký pátek a Velikonoční pondělí

Kromě výše zmíněných prázdnin děti nechodí do školy také v dny státních svátků. Ty jsou v průběhu školního roku následující:

- **28. 9.**–Den české státnosti
- **28. 10.**–Den vzniku samostatného československého státu
- **17. 11.**–Den boje za svobodu a demokracii
- **1. 5.**–Svátek práce
- **8. 5.**–Den vítězství

Aktuální harmonogram školního roku se dozví vaše dítě na začátku školního roku a je většinou k dispozici i na internetových stránkách školy. Termíny prázdnin vašeho dítěte si můžete zapsat do přehledné tabulky v příloze..

Aktuální harmonogram školního roku lze nalézt na:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-skolstvi> (v sekci Úřední sdělení)

3.2 Hodnocení a vysvědčení

Učitelé většinou hodnotí studijní výsledky dětí pomocí známek. Ty se pohybují na stupnici od 1 do 5, kdy jednička

označuje nejlepší výsledek, pětka naopak nejhorší. Některé školy dávají přednost slovnímu hodnocení, kdy žákovy

výkony šířeji popíší, popř. kombinaci slovního a číselného hodnocení.

Známky učitelé dětem zapisují do žákovských knížek a dnes většinou také na internet. Ke známám svého dítěte má pak rodič přístup po přihlášení se na stránky školy, nikdo jiný ke známám žáka přístup nemá.

Hodnocení pomocí známek se většinou používá i na vysvědčení, které je celkovým hodnocením žáka za uplynulé pololetí v jednotlivých předmětech, včetně chování. Děti obdrží vysvědčení dvakrát do roka. Příklad vysvědčení z druhého stupně ZŠ naleznete v této kapitole.

Na druhém stupni ZŠ a na střední škole se na vysvědčení místo číslic po-

užívá slovního označení pro jednotlivé známky, a to:

- 1 – výborně
- 2 – chvalitebně
- 3 – dobře
- 4 – dostatečně
- 5 – nedostatečně

Známky 1, 2, 3 a 4 na vysvědčení znamenají, že žák v daném školním roce prospěl. Znamka 5 znamená, že neprospěl. V případě, že žák z některého předmětu na konci druhého pololetí neprospěl, může konat opravnou zkoušku. Pokud ji nezvládne, bude nutné opakovat ročník.

3.3 Rozvrh hodin

Děti navštěvují v ČR školu v týdnu od pondělí do pátku. V sobotu a v neděli do školy děti nechodí.

Školní den obvykle začíná v 8.00, žáci do školy přicházejí cca v 7. 45. Délka školního dne závisí na počtu hodin, které v daný den žák musí absolvovat. To je určeno rozvrhem hodin, který žák obdrží na začátku školního roku a je často k dispozici i na internetových stránkách školy. Rozvrh hodin je pro žáka závazný a má povinnost se účastnit všech předepsaných hodin.

Žákům na prvním stupni obvykle končí vyučování okolo 12.00, žáci druhého stupně mají vyučování delší. Končí většinou mezi 13.00 a 15. 00.

Jedna vyučovací hodina trvá 45 minut a je následována přestávkou v délce 10–20 minut. V prvním a druhém roční-

ku ZŠ mají žáci 18–22 vyučovacích hodin týdně, ve třetím až pátém 22–26. Na druhém stupni ZŠ počet hodin týdně vzroste na 28–32.

Tabulka na následující straně představuje příklad rozvrhu hodin žáka 6. ročníku ZŠ. Aktuální rozvrh hodin svého dítěte si můžete zapsat do prázdné tabulky k tomu určené v příloze.

Rozvrh hodin – školní rok 2016/2017									
	1 8:00-8:45	2 8:55-9:45	3 10:00-10:45	4 10:55-11:40	5 11:50-12:35	6 12:45-13:30	7 13:40-14:25	8 14:35-15:20	9 15:30-16:15
Po	Aj	M	Hv	Př	Č. j.	Tv			
Út	F	M	Č. j.	Aj	Z	D			
St	Př	TV	Č. j.	Pč	Inf		Vv	Vv	
Čt	M	Aj	Č. j.	Tv	Pč	D			
Pá	Z	M	Č. j.	F	Ov				

Vysvětlivky:

Aj – anglický jazyk, M – matematika, Hv – hudební výchova, Př – přírodověda, Č – český jazyk, Tv – tělesná výchova, F – fyzika, Z – zeměpis, D – dějepis, Inf – informatika, Vv – výtvarná výchova, Pč – pracovní činnosti, Ov – výchova k občanství

3.4 Vyučovací předměty

Předměty, kterým se děti věnují *na prvním stupni ZŠ*, jsou následující:

- **český jazyk:** děti se nejprve učí číst a psát, poté se věnují zvláště gramatice a literatuře
- **cizí jazyk** (nejpozději od 3. třídy): nejčastějším cizím jazykem na školách je angličtina
- **matematika**
- **informační technologie:** děti se učí základům práce s počítačem
- **prvouka** (1.–3. ročník): děti poznávají místo, kde žijí, a společnost, která je obklopuje; seznamují se s přírodou a základy zdravého života
- **přírodověda** (4.–5. ročník): navazuje na a prohlubuje předmět prvouka v oblasti přírodovědy
- **vlastivěda** (4.–5. ročník): navazuje na a prohlubuje předmět prvouka v oblasti dějepisu a zeměpisu
- **hudební výchova:** žáci se učí porozumět hudbě, interpretovat ji a tvořit
- **výtvarná výchova:** žáci se učí vnímat, interpretovat a tvořit vizuální umění
- **tělesná výchova:** děti si osvojují pohybové dovednosti
- **pracovní činnosti:** žáci se učí praktickým pracovním dovednostem

Na *druhém stupni ZŠ* se skladba předmětů rozšiřuje a žáci studují následující:

- **český jazyk:** žáci se učí číst s porozuměním, psát texty, osvojují si spi-

sovnou podobu jazyka a poznávají základní literární druhy

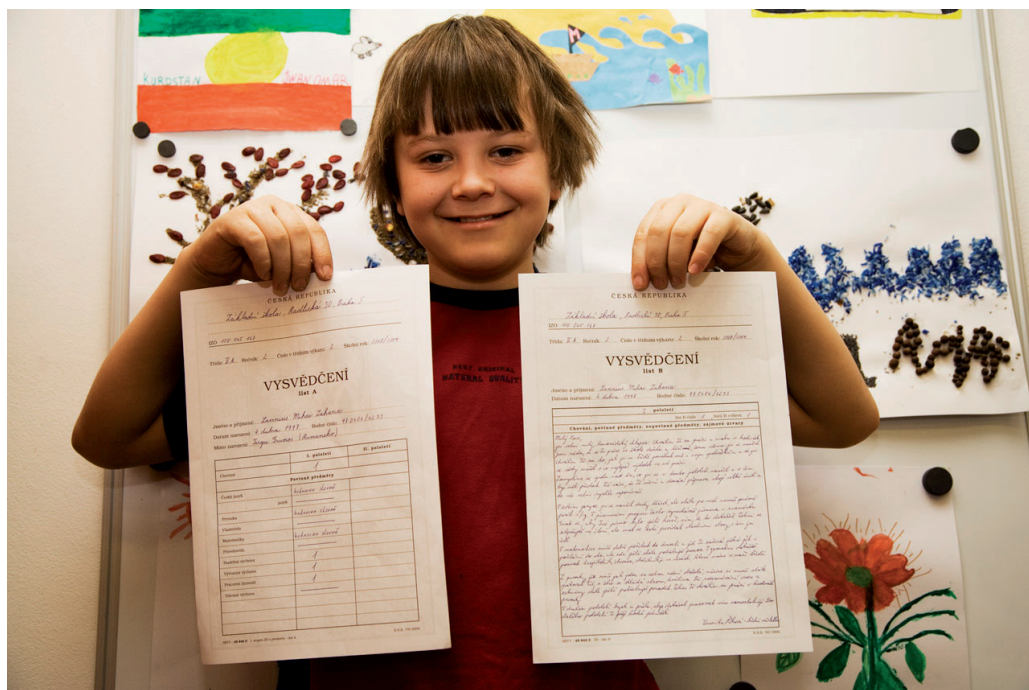
- **cizí jazyk:** žáci si osvojují znalost cizího jazyka na úrovni A2
- **matematika**
- **informační technologie:** děti se učí základům práce s počítačem a orientace ve světě informací
- **dějepis:** děti získávají poznatky z české i světové historie
- **výchova k občanství:** žáci se seznamují se základy fungování společnosti a činností politických organizací
- **fyzika:** žáci poznávají vlastnosti látek, zkoumají pohyb těles, energii, zvuk a elektřinu
- **chemie:** žáci se seznamují s částečným složením látek, organickými a anorganickými sloučeninami a jejich reakcemi
- **přírodopis:** žáci zkoumají přírodu a osvojují si poznatky v oblastech obecné biologie a genetiky, biologie hub, rostlin, živočichů, člověka, neživé přírody a ekologie
- **zeměpis:** žáci poznávají regiony světa, jeho společenské a hospodářské prostředí a hlouběji se věnují geografii České republiky
- **hudební výchova:** žáci se učí porozumět hudbě, interpretovat ji a tvořit
- **výtvarná výchova:** žáci se učí vnímat, interpretovat a tvořit vizuální umění

- **tělesná výchova:** děti si osvojují pohybové dovednosti
- **pracovní činnosti:** žáci se učí praktickým pracovním dovednostem
- **finanční gramotnost:** žáci jsou seznamováni se světem financí a ty přispívají k rozvoji finanční gramotnosti

Podrobnější informace ke vzdělávacímu programu základní školy:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti-rvp-zv>

Bezejmenná škola; Václavské náměstí, Praha 1

IZO **11001100**

Třída: **9.A** Ročník: **9** Číslo v třídním výkazu: **11** Školní rok: 1998/1999

VYSVĚDČENÍ

Jméno a příjmení: **Petr Novák**

Datum narození: **1. 1. 1990** Rodné číslo: **900101/0111**

Místo narození: **Praha 1**

	I. pololetí	II. pololetí
Chování	velmi dobré	velmi dobré
Povinné předměty		
Český jazyk a literatura	výborný	výborný
Anglický jazyk	výborný	výborný
Německý jazyk	výborný	výborný
Dějepis	výborný	výborný
Občanská výchova	výborný	výborný
Rodinná výchova	výborný	výborný
Zeměpis	výborný	výborný
Matematika	výborný	výborný
Přírodopis	výborný	výborný
Fyzika	výborný	výborný
Chemie	výborný	výborný
Hudební výchova	výborný	výborný
Výtvarná výchova	výborný	chvalitebný
Pracovní činnosti	výborný	výborný
Tělesná výchova	výborný	výborný
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Příklad vysvědčení (zdroj: Jan Groh)

3.5 Vybavení do školy

Především pro žáky *na 1. stupni ZŠ* je třeba před nástupem do školy nakoupit potřebné vybavení. Učebnice jsou žákům ZŠ zdarma zapůjčeny, ostatní pomůcky si však musí kupovat z vlastních zdrojů. Konkrétní seznam pomůcek vám sdělí třídní učitel vašeho dítěte, všeobecně však žáci na 1. stupni základní školy potřebují následující:

- školní aktovku
- svačinu
- penál
- přezuvky
- pero
- tužky
- pastelky
- gumu
- ořezávatko

- sešity
- oblečení na tělesnou výchovu (sportovní obuv, tričko, kraťasy)
- obaly na sešity a učebnice
- potřeby na výtvarnou výchovu (vodovky, štětce, čtvrtky, voskovky, lepidlo, modelína, igelit na zakrytí lavice, pracovní plášť apod.)

Vybavení pro žáky *na 2. stupni ZŠ* a na SŠ již má specifitější podobu, kterou si určuje škola. Na většině škol je však nutné, aby se žáci přezouvali a aby měli vlastní psací potřeby včetně sešitů. Při výuce matematiky žáci potřebují rýsovací potřeby (pravítka a kružítko) a často i kalkulačky. Sportovní vybavení na tělesnou výchovu v podobě sportovního oblečení a bot též vyžaduje většina škol.

3.6 Stravování ve škole

Většina základních a středních škol v České republice disponuje i školní jídelnou, kde žáci mohou každý den obědovat. Jídelny obvykle nabízejí výběr z několika jídel, z nichž jedno bývá bezmasé.

Žáci obědvají buďto po skončení vyučování, nebo v jeho průběhu během přestávky k tomu určené. Přestávka na oběd bývá dlouhá minimálně 30 minut.

Školní obědy musí rodiče platit ze svých vlastních prostředků, jejich cena je však státem dotována, a proto je relativně nízká. Cena za jeden oběd se

pohybuje mezi 20 a 30 Kč. Během dopoledního vyučování je delší přestávka určená ke svačině dětí, ty si děti nosí samy z domova.

DEN	POLÉVKA	HLAVNÍ JÍDLO
Pondělí	rajčatová s ovesnými vločkami	1. pečené kuře, dušená rýže, salát 2. smažený květák, vařený brambor, salát
Úterý	bramborová s houbami	1. smažený vepřový řízek, vařený brambor 2. lečo s vejci, vařený brambor
Středa	gulášová	1. rizoto s kuřecím masem, salát 2. zeleninové rizoto, kompot
Čtvrtek	čočková	1. hovězí guláš, vařené těstoviny 2. zapečené těstoviny s brokolicí, salát
Pátek	hovězí s těstovinami	1. dušená játra, dušená rýže, salát 2. rýžový nákyp s ovocem

© UNHCR/L. Taylor

3.7 Školní družina

Mnohé základní školy dále nabízejí svým žákům pobyt ve školní družině, a to jednak před začátkem vyučování od cca 6.00–6.30 (v případě, že rodiče musí brzy do práce), ale také po jeho skončení až do cca 16.00–17. 00.

V družině se děti pod vedením vychovatelek věnují zájmovým činnostem,

kteří zahrnují nejrůznější výlety, hry, umělecké a sportovní aktivity, ale také odpočinek.

Pobyt dítěte ve školní družině je třeba hradit z vlastních prostředků. Cena se většinou pohybuje mezi 50–250 Kč/měsíc.

3.8 Volnočasové aktivity

Volný čas je pro dítě stejně důležitý jako doba strávená ve škole. Volnočasové aktivity dětem nabízejí nejenom možnost získat nové dovednosti, ale také navázat nová přátelství a procvičit si češtinu.

Řada škol dnes po skončení vyučování dětem nabízí různé aktivity, a to jednak v rámci školní družiny (viz výše), ale i mimo ni. Nabídka aktivit je k dispozici na internetových stránkách školy a zahrnuje většinou:

- **hudební kroužky:** hra na flétnu, sborový zpěv apod.
- **umělecké aktivity:** keramika, kreslení, fotografování, tanec, dramatický kroužek atd.
- **sportovní činnosti:** aerobic, míčové hry, atletika, fotbal, bojové sporty apod.
- **jazykové kurzy**
- **počítačové kroužky**

Přestože některé školy nabízí volnočasové aktivity zdarma, ve velké většině případů je třeba účast hradit z vlastních zdrojů. Ceny za jedno pololetí se většinou pohybují mezi 100–500 Kč.

3.9 Shrnutí

- Školní rok začíná 1. 9. a končí 30. 6.
- Od 1. 7. do 31. 8. mají děti letní prázdniny.
- Do školy chodí děti od pondělí do pátku; v sobotu a v neděli mají volno.
- Učitelé nejčastěji žáky hodnotí pomocí známek od 1 do 5 (jednička je nejlepší, pětka nejhorší).
- Na konci každého pololetí (tj. 30. 1. a 30. 6.) obdrží žák vysvědčení s celkovým hodnocením.
- Vyučování obvykle začíná v 8. 00.
- Školní den se řídí dle rozvrhu hodin, který dítě obdrží na začátku školního roku.
- Ve škole je možné za poplatek cca 20–30 Kč/den obědovat.
- Školy dětem nabízí také pobyt ve školní družině, a to před začátkem vyučování a po jeho skončení.
- Řada škol dětem nabízí také širokou škálu volnočasových aktivit.

4 Komunikace se školou

4.1 Návštěva školy

Před nástupem vašeho dítěte do školy, nebo první školní den, je vhodné, abyste školu osobně navštívili. Pokuste se proto sjednat si schůzku s ředitelem školy a třídním učitelem vašeho dítěte.

Jelikož školy ve velké většině nemají prostředky k tomu, aby pro vás zajistily tlumočení do vašeho rodného jazyka, pokuste se zajistit si doprovod někoho, kdo zná váš jazyk i češtinu.

Požádejte učitele, aby vás seznámil s prostředím školy a sdělte mu všechny

důležité informace týkající se například zdravotního stavu dítěte, stravovacích návyků, náboženských zvyklostí apod. Požádejte učitele o rozvrh hodin vašeho dítěte, stejně jako o informace týkající se návštěvy družiny a volnočasových aktivit.

Pokud budete mít zájem školu navštívit během školního roku a účastnit se vyučování, domluvte se předem s třídním učitelem vašeho dítěte.

4.2 Třídní schůzky

Nejméně jedenkrát v průběhu každého pololetí pořádá škola tzv. třídní schůzky. Ty mohou mít buďto formu skupinovou, kdy se všichni rodiče žáků jedné třídy sejdou ve škole a společně hovoří s učitelem, nebo formu individuální, kdy se rodiče s učitelem schází jednotlivě.

Třídní schůzky jsou velmi dobrou příležitostí zjistit, jak si vaše dítě ve škole vede a položit učiteli jakékoli otázky, které vás trápí. Většina škol bohužel zatím nemá prostředky na to, aby zajistila tlumočení do vašeho rodného jazyka během třídních schůzek. Pokud to budete považovat za vhodné, pokuste si s sebou na třídní schůzky zajistit doprovod někoho, kdo ovládá jak váš rodný jazyk, tak češtinu, aby vám mohl tlumočit.

Pokud škola pořádá skupinové třídní schůzky a vám by více vyhovoval individuální pohovor s učitelem, obraťte se na něj a schůzku si s ním domluvte. Pro většinu učitelů toto nebude problém.

O termínu třídních schůzek se dozvíte prostřednictvím vašeho dítěte (datum by mělo mít zapsané v notýsku či žákovské knížce), ale většina škol o jejich konání rodiče informuje také prostřednictvím internetu. Pokud si nejste jistí, zatelefonujte kdykoli do kanceláře školy.

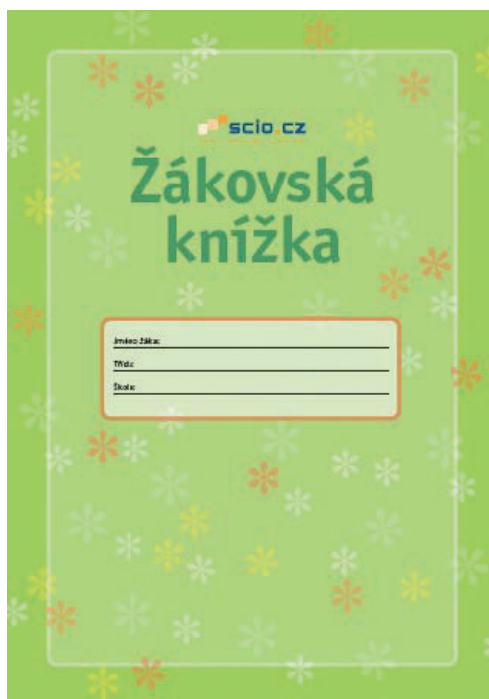
Pokud vám termín třídní schůzky nebude vyhovovat například z důvodu pracovního vytížení, zkuste si s učitelem domluvit schůzku individuálně. Váš zájem o vzdělávání vašeho dítěte učitel jistě velmi ocení.

4.3 Žákovská knížka

Nejčastějším způsobem vaší komunikace se školou bude tzv. žákovská knížka. Většina škol ji používá jednak k zapisování známek žáků, které si pak rodiče mohou prohlédnout, ale také k nejrůznějším oznámením, které škola potřebuje rodičům sdělit. Tato oznámení se mohou týkat mimořádných aktivit v rámci vyučování (výlety, exkurze apod.), nebo také například chování vašeho dítěte ve škole.

Žákovská knížka obsahuje také tzv. omluvný list, kam jste povinni omlouvat nepřítomnost vašeho dítěte na vyučování (více v kapitole 10).

Většina škol dnes dává rodičům k dispozici také tzv. elektronickou žákovskou knížku. Ta je dostupná na internetových stránkách školy a rodiče v ní mohou najít známky svého dítěte, stejně jako všechna oznámení školy.

4.4 Shrnutí

- Nejméně dvakrát do roka škola organizuje třídní schůzky, kde mají rodiče možnost se sejit s učiteli.
- Při nástupu vašeho dítěte do školy se pokuste si domluvit osobní schůzku s ředitelem a třídním učitelem.
- Školy v současné době bohužel nemají dostatek financí na to, aby vám zajistily tlumočení do vašeho rodného jazyka.
- Ve škole vaše dítě dostane žákovskou knížku, která slouží pro zaznamenávání jeho známek a pro oznámení školy.
- Do žákovské knížky jste také povinni omlouvat nepřítomnost vašeho dítěte na výuce.

5 Práva a povinnosti

5.1 Povinnosti školy

Školy mají především přirozenou povinnost poskytovat dětem vzdělání. V případě dětí-uprchlíků a žadatelů o mezinárodní ochranu, které školský zákon definuje jako žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou školy dětem dále povinny poskytovat takovou formu vzdělání, která odpovídá jejich individuálním potřebám.

Školy mají též povinnost pečovat o zdraví a bezpečnost dětí v době vyučování.

Tzv. školský zákon uznává právo všech cizinců (nejen občanů EU, jako tomu bylo dříve) na integrační jazykové kurzy. Pro všechny žáky cizince, kteří

„plní povinnou školní docházku, zajistí krajský úřad příslušný podle místa pobytu žáka ve spolupráci se zřizovatelem školy bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků.“ Forma výuky českého jazyka je pak na samotné škole. Může například na škole zavést češtinu pro cizince jako kroužek, nebo jako volitelný/nepovinný předmět. Doporučeny jsou 3 hodiny českého jazyka za týden.

Děti-azylanti mají navíc nárok na výuku českého jazyka v rámci Státního integračního programu.

5.2 Práva a povinnosti rodičů

Základní práva a povinnosti rodičů v otázce vzdělávání jejich dětí stanovuje školský zákon.

Rodiče mají právo:

- na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí
- vyjadřovat se ke všem rozhodnutím majícím vliv na vzdělávání dětí
- na informace a poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra)

Rodiče mají povinnost:

- zajistit, aby dítě chodilo do školy
- přihlásit dítě k povinné školní docházce na počátku kalendářního roku, v němž má dítě začít chodit do školy
- osobně se účastnit projednávání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte
- informovat školu o změně zdravotního stavu dítěte
- dokládat škole nepřítomnost žáka na vyučování (tzv. omluvenky)

5.3 Práva a povinnosti dětí

Stejně jako jejich rodiče, **mají i děti právo** na:

- informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání
- vyjádřit svůj názor
- na informace a poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení
- takové vzdělávání, které bude odpovídat jejich individuálním potřebám

Vedle práv **jsou děti zároveň povinné**:

- navštěvovat školu
- dodržovat školní řád
- plnit pokyny učitelů

5.4 Shrnutí

- Škola má povinnost se v době vyučování starat o bezpečnost a zdraví dětí.
- Rodiče mají právo se vyjadřovat k rozhodnutím týkajícím se vzdělávání svých dětí, stejně jako na informace a poradenskou pomoc školy.
- Rodiče jsou povinni posílat děti do školy a dokládat škole jejich případnou nepřítomnost.
- Děti mají právo na vzdělávání, které bude odpovídat jejich individuálním potřebám.
- Děti mají povinnost chodit do školy a řídit se pokyny učitelů.

6 Studium na střední škole

6.1 Přijímací řízení na SŠ

Podmínkou pro přijetí na střední školu je:

- splnění povinné školní docházky (tj. devět let studia na základní škole, popř. na víceletém gymnáziu)
- splnění podmínek přijímacího řízení

První kolo přijímacího řízení vyhláší je ředitel školy do 31. ledna, na období od 12. do 30. dubna. Na obory, kde se koná talentová zkouška (např. u konzervatoří) bývá přijímací řízení již v lednu. V tomto kole přijímacího řízení je možné podat maximálně dvě přihlášky. Ty je nutné odevzdat přímo na vybrané SŠ do 15. 3. daného kalendářního roku (tj. roku, ve kterém žák navštěvuje 9. ročník ZŠ).

U studijních oborů zakončených maturitou je zavedena tzv. jednotná přijímací zkouška z předmětu Český jazyk a literatura a Matematika. Přijímací řízení na SŠ se koná koncem měsíce dubna nebo začátkem května. Konkrétní datum stanovuje ředitel školy.

Výsledky přijímacího řízení u přijatých uchazečů se vyhláší formou vydání seznamu přijatých uchazečů do 3 pracovních dnů po termínu přijímacích zkoušek. V případě, že se přijímací zkoušky na SŠ nekonají, se seznam vydá v prvním kole do 30. 4. Rozhodnutí o přijetí se přijatým uchazečem nevydává. Nepřijatým uchazečům se oznamu-

je výsledek přijímacího řízení zasláním rozhodnutí písemně.

Po dni, kdy ředitel školy zveřejní seznam přijatých uchazečů, potvrdí přijatý uchazeč zájem o školu zápisovým lístkem, a to do 10 pracovních dnů.

Zápisový lístek vydává ZŠ, kterou žák navštěvuje v posledním ročníku. U cizinců, kteří nejsou žáky ZŠ, vydává zápisový lístek krajský úřad příslušný nejen podle místa pobytu na území ČR, ale i případně podle sídla školy, kam se cizinec jako uchazeč hlásí, pokud na území ČR nepobývá.

Vzít zpět zápisový lístek školský zákon neumožňuje. Výjimkou je případ, kdy jej žák bere zpátky pro uplatnění na druhé škole, kde bylo jeho odvolání úspěšné. Pokud nebyl žák přijat ani na jednu střední školu, může se přihlásit do druhého kola výběrového řízení. To probíhá na školách, kde po prvním kole nebyl naplněn plný počet studentů.

Pokud žák nebyl přijat na střední školu, mohou rodiče žáka podat do tří pracovních dnů od doručení rozhodnutí o nepřijetí tzv. odvolání. Vzor odvolání naleznete v příloze.

Přijímací zkoušky se na jednotlivé střední školy liší. Některé ze škol žáky přijímají pouze na základě prospěchu na základní škole. Pro přijetí na většinu gymnázií je třeba složit přijímací zkoušku z českého jazyka, matematiky a všeo-

becných znalostí. U oborů zakončených maturitní zkouškou tvoří vždy část přijímací zkoušky jednotná přijímací zkouška. Vzorové přijímací zkoušky lze nalézt na většině internetových stránek konkrétních středních škol.

Pokud žák získal předchozí vzdělání v zahraničí, může mu střední škola

na žádost rodičů odpustit písemnou zkoušku z českého jazyka (viz § 20(4) školského zákona).

Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola ověří rozhovorem.

Formuláře přihlášek na SŠ jsou ke stažení na:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Více informací k odvolání proti nepřijetí na SŠ lze získat na:

<http://www.icm.uh.cz/doc/221/>

6.2 Přestup do vyššího ročníku SŠ

Pokud student již navštěvoval střední školu v zahraničí, je možné, aby v ČR nastoupil do vyššího ročníku SŠ. O přijetí studenta rozhoduje ředitel školy.

Ředitel SŠ může stanovit jako podmínku přijetí do vyššího ročníku složení zkoušky, která ověří studentovy znalosti.

Pro přijetí studenta do vyššího ročníku SŠ je třeba předložit potřebné dokumenty dokazující jeho studium v zahraničí. V případě osob, kterým na území ČR byla udělena mezinárodní ochrana, je však možné tyto dokumenty nahradit čestným prohlášením (viz § 108(9) školského zákona).

6.3 Druhy středních škol

Na rozdíl od základních škol, které jsou v České republice víceméně jednotné, existuje celá řada středních škol s odlišným zaměřením i obtížností studia. V 9. ročníku ZŠ je proto třeba, aby si žák zvolil správnou školu, na které bude ve studiu pokračovat.

Předně je třeba vzít v úvahu, zda by žák po absolvování střední školy rád pokračoval i ve studiu na vysoké škole. K tomu je totiž třeba úspěšně složit maturitní zkoušku, kterou je zakončeno studium na gymnáziích či na středních odborných školách. Pokud o dalším studiu

žák neuvažuje, může absolvovat také střední odborné učiliště, které je zakončeno výučním listem (více viz kapitola 6.4).

Gymnázia studentům nabízí všeobecné vzdělání, které trvá čtyři roky. Studium je zakončeno maturitní zkouškou (více viz kapitola 6.4). Studenti gymnázií se povinně učí dva cizí jazyky spolu s českým jazykem, matematikou, přírodními vědami (biologie, chemie, fyzika, geografie), společenskými vědami (historie, základy společenských věd) a informatikou. Dále se též věnují tělesné, hudební a výtvarné výchově.

Střední odborné školy (SOŠ) se od gymnázií liší svým odborným zaměřením. Čtyřleté studium je též zakončeno maturitní zkouškou, která je rovnocenná maturitní zkoušce z gymnázia. Všeobecné vzdělávací předměty (tj. předměty jako na gymnáziu) na SOŠ tvoří cca 60 % obsahu vzdělávání, zbytek je věnován specifické odborné přípravě. Příklady zaměření středních odborných škol uvádí kapitola 6. 5.

Střední odborná učiliště (SOU) mají ve srovnání se SOŠ menší podíl všeobecné vzdělávací složky a jsou výrazně prakticky zaměřena. Polovina vzdělávacího času je věnována odbornému výcviku. Tříleté (někdy i dvouleté) studium je zakončeno získáním výučního listu, který však studentovi nedovoluje pokračovat ve studiu na vysoké škole. Příklady oborů SOU uvádí kapitola 6. 5.

Konzervatoře bývají většinou spojeny i s vyšším odborným vzděláním. Po čtyřech letech se skládá maturitní zkouška a po šesti letech studenti ukončují studium absolutoriem s titulem, DiS. Všeobecné vzdělávací předměty činí minimálně 45 % vyučovaných předmětů.

Kromě těchto čtyř typů škol hlavního vzdělávacího proudu existují v České republice i střední školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami plynoucími z jejich postižení či znevýhodnění. Těmi jsou **odborná učiliště (OU)** a **praktické školy**.

Studium na **odborných učilištích (OU)** je stejně jako na **středních odborných učilištích** zakončeno získáním výučního listu. Absolventi OU však nejsou oprávněni vykonávat plnou šíři daného oboru. Studium na OU je připravuje k výkonu pomocných dělnických profesí, nikoli k samostatné profesní činnosti.

Praktické školy nabízí střední vzdělání žákům s těžším mentálním postižením a mají za cíl žákům předat konkrétní dovednosti potřebné k výkonu jednoduchých profesních činností i v každodenním životě.

Seznam všech středních škol na území ČR je k dispozici například na:

<http://www.infoabsolvent.cz>

6.4 Formy zakončení SŠ studia

Studium na střední škole je zakončeno jednou ze tří základních forem závěrečné kvalifikace:

1. **maturitní zkouška** – touto formou je ukončeno vzdělávání na gymnáziích a ve čtyřletých oborech na středních odborných školách (SOŠ), popř. dvou/tříletých nástavbových oborech pro absolventy středních odborných učilišť. Maturitní zkouška umožňuje studentovi pokračovat ve studiu na vysoké škole.
2. **výuční list a závěrečná zkouška** – výučním listem a závěrečnou zkouškou jsou zakončeny dvou/tříleté výuční obory připravující studenty na vykonávání konkrétního praktického zaměstnání. Výuční list neumožňuje studentovi pokračovat ve vzdělávání na vysoké škole.
3. **závěrečná zkouška** – pouze závěrečnou zkouškou jsou zakončeny obory středního vzdělávání určené především pro studenty s mentálním

postížením, mimo jiné na praktických školách.

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí, a to části společné pro všechny školy (státní maturita) a části specifické pro danou školu (profilová část). Státní maturita se skládá minimálně ze dvou předmětů, a to:

- českého jazyka a literatury
- cizího jazyka nebo matematiky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá též ze dvou nebo tří předmětů, které stanovuje každá ze škol individuálně.

Závěrečná zkouška v oborech s výučním listem se skládá z teoretické (ústní a písemné) a z praktické zkoušky. Na jejím základě získávají absolventi výuční list.

Závěrečná zkouška v oborech bez výučního listu je složena ze zkoušek z praktických předmětů. Absolventi získávají vysvědčení o závěrečné zkoušce.

6.5 Studijní obory

Studijních oborů existuje v ČR celá řada. Pro vhodný výběr oboru je nutné si nejprve ujasnit, o jakou formu zakončení středního vzdělávání má student zájem (maturitní zkouška nebo výuční list).

Maturitní obory jsou studijně náročnější než obory s výučním listem; absolventům však umožňují další studium na vysoké škole. Střední vzdělání s maturitní zkouškou lze získat buďto

na gymnáziích, které nabízí všeobecné vzdělání, nebo na středních odborných školách (SOŠ), které kromě všeobecného vzdělání nabízí i odbornou specializaci. Příkladem takových škol jsou:

- obchodní akademie
- střední průmyslová škola stavební
- střední průmyslová škola dopravní
- SPŠ elektrotechnická

- střední zdravotnická škola
- pedagogické lyceum
- střední zemědělská škola
- střední odborná škola informatiky
- střední odborná škola managementu
- elektrikář
- kuchař – číšník
- zedník
- instalatér
- automechanik
- kadeřník
- zahradník
- krejčí

Střední vzdělání s výučním listem nabízejí střední odborná učiliště (SOU) a odborná učiliště (OU). Škála oborů s výučním listem je též velká, příklady oborů zahrnují:

Seznam všech maturitních a učebních oborů:

<http://www.stredniskoly.cz/obory/>

6.6 Shrnutí

- K přijetí na SŠ je třeba mít ukončenou povinnou školní docházku (9 let) a splnit podmínky pro přijetí na konkrétní škole.
- Střední školy nabízí buďto vzdělání s maturitou, s výučním listem či se závěrečnou zkouškou.
- Maturitní obory jsou studijně nejnáročnější a umožňují studentům pokračovat na vysoké škole.
- Maturitu lze získat na gymnáziu nebo na střední odborné škole ve čtyřletém studiu.
- Výuční list lze získat ve dvou/tříletém studiu na středním odborném učilišti.
- Žáci s postižením mají možnost získat výuční list na odborných učilištích (OU).
- Pro studenty s mentálním postižením jsou určeny školy praktické.

© UNHCR/L. Taylor

7 Studium na vysoké škole

7.1 Přijímací řízení na VŠ

Minimální podmínkou přijetí na vysokou školu je ukončené střední vzdělání s maturitní zkouškou. Většina vysokých škol však dále požaduje i úspěšné složení přijímacích zkoušek.

Přihlášku ke studiu na VŠ je většinou třeba podat do konce února daného kalendářního roku (některé VŠ dnes nabízí i možnost online podání přihlášky). Současně s přihláškou je též nutné zaplatit administrativní poplatek, který je většinou ve výši 500 Kč. Počet přihlášek na VŠ není omezen.

Obsah přijímacích zkoušek se na jednotlivých školách liší, a je proto nutné si prostudovat internetové stránky vybrané vysoké školy a studijního oboru, které vám poskytnou potřebné informace.

Studium v českém jazyce je na veřejných vysokých školách zdarma. V současné době si studenti musí hradit náklady na bydlení, stravu a studijní materiály. Mnohé univerzity však studentům z rodin s nízkými příjmy nabízí stipendia.

Mezi nejznámější a největší veřejné vysoké školy v ČR patří:

- Univerzita Karlova v Praze
- Masarykova univerzita v Brně
- České vysoké učení technické v Praze
- Vysoké učení technické v Brně
- Univerzita Palackého v Olomouci
- Vysoká škola ekonomická v Praze
- Západočeská univerzita v Plzni

Veřejnou vysokou školu však najdete i v těchto městech: Ústí nad Labem, Liberec, České Budějovice, Ostrava, Hradec Králové, Opava, Pardubice, Zlín a Jihlava.

Kromě sítě veřejných škol existují v ČR i soukromé vysoké školy, na kterých je ovšem nutné si studium platit. Školné za jeden semestr je různé, často se však pohybuje okolo 25 000 Kč.

Přehled všech veřejných a soukromých vysokých škol najde na:

<http://www.vysokeskoly.com>

Přehled všech akreditovaných vysokoškolských oborů naleznete na:

<https://aspvs.isacc.msmt.cz>

7.2 Přípravný kurz českého jazyka

Mnohé veřejné, stejně jako i některé soukromé vysoké školy nabízí kromě přípravných kurzů ke studiu na VŠ i přípravné kurzy českého jazyka potřebného ke studiu na VŠ. Tyto kurzy jsou nejčastěji roční a školné se pohybuje

okolo 55 000–65 000 Kč. Výuka probíhá každý den a studenti bez počáteční znalosti českého jazyka dosahují úrovně B2 (středně pokročilý). Odkazy na stránky univerzit nabízející kurzy českého jazyka naleznete níže.

Odkazy na přípravné jazykové kurzy:

http://ujop.cuni.cz/albertov/kurz23_cs.php

<http://jazyky.fd.cvut.cz/cestina-pro-cizince/cesky.html>

<http://www.phil.muni.cz/kabcest/cs/kurzy-cestiny-pro-cizince.php>

<http://www.mup.cz/studium-jazyku/pripravny-rok-kurz-ceskeho-jazyka-pro-cizince/>

7.3 Studium v anglickém jazyce

Některé z vysokých škol v ČR nabízí i studium v anglickém jazyce. Na rozdíl od studia v českém jazyce je však nutné v tomto případě platit školné.

Velký zájem je především o studium medicíny, za které je zároveň třeba pla-

tit nejvyšší školné (cca 330 000 Kč/rok). V ostatních oborech se školné pohybuje okolo 150 000 Kč/rok. Konkrétní informace naleznete na internetových stránkách jednotlivých univerzit a fakult.

© UNHCR/L. Taylor

7.4 Shrnutí

- Studium na veřejné vysoké škole v českém jazyce je v současné době zdarma.
- Náklady na ubytování, stravu a studijní materiály si musí studenti hradit z vlastních zdrojů.
- Studium na soukromé vysoké škole je zpoplatněno.
- Za studium v anglickém jazyce je třeba platit školné na veřejné i soukromé vysoké školy.
- Některé vysoké školy nabízí studentům cizincům přípravné kurzy českého jazyka, za které je třeba platit školné.

8 Možnosti studia pro osoby starší 18 let

8.1 Kurzy pro získání základního vzdělání

Základní školu je v České republice možné navštěvovat pouze do 18 let. Pokud nemáte ze země původu/prvního azylu ukončeno základní vzdělání a jste starší 18 let, je možné si základní vzdělání dodělat ve speciálních ročních kurzech.

Studium probíhá v českém jazyce a je zdarma. Kurzy však nabízí pouze malý počet škol (viz tabulka níže).

Výuka probíhá buďto formou prezenční, tzn., že je třeba školu navštěvovat každý den v týdnu, nebo formou

dálkovou, kdy studenti do školy dochází cca 1× týdně na konzultace.

Studium je zakončeno zkouškou z učiva 9. ročníku základní školy z předmětů matematika, český jazyk, cizí jazyk, přírodní vědy (základy biologie, chemie, fyziky a zeměpisu) a společenské vědy (dějepis, občanská výchova).

Pokud máte o kurz k získání základního vzdělání zájem, obraťte se na školský odbor krajského úřadu v místě vašeho bydliště (viz kontakty níže).

Školy nabízející kurzy pro získání základního vzdělání v roce 2017:

KRAJ	ŠKOLA
Praha	ZŠ Botičská, Praha 2
	ZŠ Cimburkova 18, Praha 3
Jihomoravský	ZŠ a MŠ nám. 28. října, Brno
Liberecký	ZŠ 5. května 64, Liberec
Královéhradecký	ZŠ Boženy Němcové, Jaroměř
Olomoucký	FZŠ Rožňavská 21, Olomouc
Zlínský	ZŠ a MŠ Březová, okr. Uherské Hradiště
Moravskoslezský	ZŠ Gebauerova 8, Ostrava
	SŠ řemesel a služeb Školní 2, Havířov
Karlovarský	ZŠ Sokolovská 1507, Sokolov

Kontakty na školské odbory krajských úřadů:

- **Praha:** <http://skoly.praha-mesto.cz/>
- **Brno:** <https://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-skolstvi-a-prorodinne-politiky/odbor-skolstvi-mladeze-a-telovychovy/>
- **Liberec:** <http://skolstvi.kraj-lbc.cz/>
- **Hradec Králové:** <http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?pgid=151%22>
- **Olomouc:** <https://www.kr-olomoucky.cz/skolstvi-mladez-a-sport-cl-18.html>
- **Ústí nad Labem:** http://www.kr-ustecky.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=450018&id_u=2616&p1=84858
- **Zlín:** <https://www.kr-zlinsky.cz/skolstvi-a-sport-cl-11.html>
- **Střední Čechy:** <http://www.kr-stredocesky.cz/web/skolstvi>
- **Ostrava:** <http://www.msk.cz/skolstvi/index.html>
- **Karlovy Vary:** <http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/cinnosti/Stranky/mladez-sport/Mladez-a-sport.aspx>
- **Pardubice:** <https://www.pardubickykraj.cz/odbor-skolstvi-a-kulturny>
- **Plzeň:** <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/skolstvi-a-sport>
- **České Budějovice:** http://www.kraj-jihocesky.cz/35/odbor_skolstvi_mladeze_ansptelovychovy.htm
- **Jihlava:** <http://extranet.kr-vysocina.cz/telefon/oj/odbor-skolstvi-mladeze-a-sportu>

8.2 Dálkové kurzy a rekvalifikace

Na rozdíl od základních škol, kde je možné se vzdělávat pouze do 18 let věku, není studium na středních školách nijak věkově omezeno. To znamená, že začít studovat na střední škole můžete kdykoli v průběhu života. Podmínkou je ukončená povinná školní docházka (9 let základní školy) a splnění požadavků přijímacího řízení.

Pokud ovšem současně musíte chodit do zaměstnání, běžné (tj. denní) studium na střední škole pro vás nebude z časových důvodů možné. Možnost studia při zaměstnání nabízí řada středních škol, většinou soukromých. Maturitní studium dálkovou formou trvá 5 let, učební obor s výučním listem 3 roky (podrobnosti viz kapitoly 6.3 a 6.4).

V průběhu dálkového studia student školu navštěvuje nejčastěji 1–2 dny v týdnu (většinou se jedná o sobotu), očekává se od něj však značná domácí příprava a samostudium. Dálkové studium na veřejných středních školách je zdarma, na soukromých školách je třeba platit školné. To se nejčastěji pohybuje v rozmezí 10 000–20 000 Kč/rok.

Další možnosti doplnění si kvalifikace nabízí tzv. rekvalifikační kurzy. V těch student nezískává střední vzdělání, ale pouze si doplňuje svou kvalifikaci. Rekvalifikační kurzy nabízí řada akreditovaných pracovišť po celé zemi (nejedná se pouze o školy, ale i o soukromé firmy). Doba trvání kurzů se liší, některé trvají pouze několik dní, jiné několik měsíců.

Rekvalifikační kurzy nabízejí celou řadu zaměření od kadeřnických služeb, přes nejrůznější technické obory až po práci s počítačem a jazykové kurzy. Náklady na rekvalifikační kurzy je třeba hradit z vlastních zdrojů, existuje ovšem možnost, že je uhradí úřad práce, kde jste hlášen. Na uhrazení rekvalifikačního kurzu úřadem práce ovšem není nárok. Pokud se rozhodnete pro absolvování rekvalifikačního kurzu, konzultujte své rozhodnutí s pracovníkem úřadu práce, který vám podá další informace.

Vyhledávání dálkového studia na středních školách:

<http://www.stredniskoly.cz>

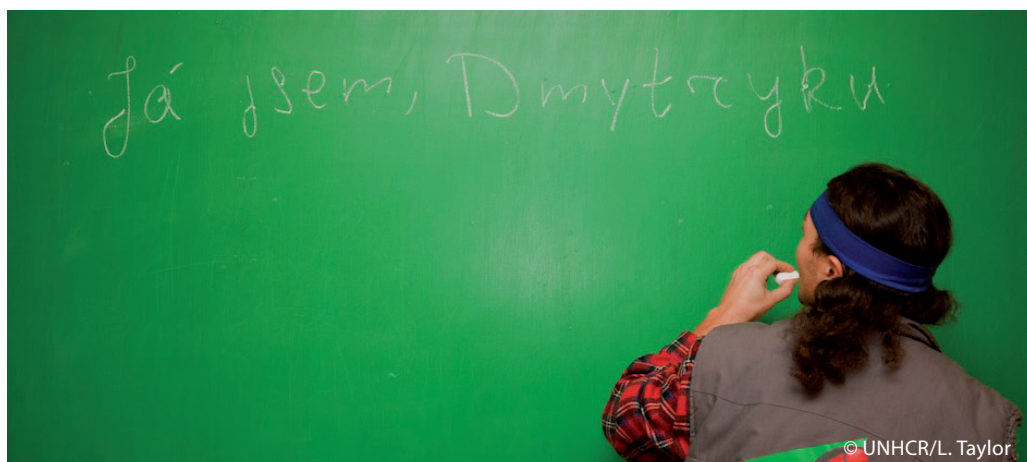

Databáze rekvalifikačních kurzů:

<http://eu-dat.cz/>

8.3 Shrnutí

- Pokud je vaše dítě nebo vy sám staší 18 let a nemá/te dokončené základní vzdělání, může/te je získat v jednoročních kurzech k tomu určených.
- Střední školu lze začít studovat kdykoli během života.
- Některé střední školy nabízí i možnost dálkového studia při zaměstnání, kdy do školy chodíte pouze 1–2 dny v týdnu.
- Na veřejných středních školách je dálkové studium zdarma, na soukromých školách je zpoplatněno.
- Kromě středního vzdělání existuje též možnost rozšíření si kvalifikace v tzv. rekvalifikačních kurzech.
- Rekvalifikační kurzy je nutné často platit z vlastních zdrojů. Svůj zájem konzultujte s příslušným úřadem práce, který vám může uhradit poplatek za kurz.

9 Nostrifikace vzdělání

9.1 Nostrifikace základního a středního vzdělání

Pokud máte dokončené základní či střední vzdělání ze své vlasti/země prvního azylu, je třeba si je v České republice nostrifikovat. O nostrifikaci základního a středoškolského vzdělání (tzn. uznání dosaženého stupně zahraničního vzdělání českými úřady) rozhoduje školský odbor krajského úřadu v místě vašeho bydliště (kontakty viz kapitola 8.1).

K nostrifikaci základního a středního vzdělání je běžně nutné dodat originál nebo notářsky ověřenou kopii vysvědčení/diplomu a jeho soudní překlad. Pokud doklady o dosaženém vzdělání nemáte a byla vám na území České republiky udělena mezinárodní ochrana

(azyl nebo doplňková ochrana), můžete vysvědčení/diplom nahradit vlastním čestným prohlášením. Formuláře žádostí o uznání zahraničního vzdělání jsou k dispozici na jednotlivých krajských úřadech. Správní poplatek za podání žádosti je 1000 Kč.

Pokud krajský úřad shledá, že se obsah a rozsah vašeho vzdělání zásadně odlišuje od českého programu, bude vaše žádost zamítnuta. Pokud úřad zjistí částečné odlišnosti, může vám nařídit složení nostrifikační zkoušky. Obsah zkoušky stanovuje krajský úřad individuálně.

Více k nostrifikace vzdělání naleznete na:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/nostrifikace-uznani-zahranicniho-zakladniho-stredniho-a>

9.2 Uznání vysokoškolského vzdělání

O uznání vysokoškolského vzdělání rozhodují ve většině případů vysoké školy. Z toho důvodu je třeba podat žádost o uznání vysokoškolského vzdělání na konkrétní vysoké škole v ČR, která nabízí stejný či podobný studijní obor tomu, který jste vystudovali vy.

Rozhodovat o uznání vysokoškolského vzdělání mohou pouze veřejné vysoké školy, nikoli soukromé.

Písemnou žádost je třeba podat na rektorátu vybrané vysoké školy spolu s originálem či úředně ověřenou kopií vysokoškolského diplomu. Některé z vysokých škol požadují též soudní překlad diplomu do českého jazyka a legalizaci diplomu, tj. ověření pravosti podpisů a razítek. Konkrétní informace vám podá rektorát vybrané vysoké školy.

Pokud originál diplomu v ČR nemáte a byla vám na území ČR udělena mezinárodní ochrana formou azylu či doplňkové ochrany, máte možnost nahradit originál diplomu vlastním čestným prohlášením.

Pokud v ČR neexistuje vysoká škola s podobným studijním programem tomu, který jste vystudovali, je třeba podat žádost o uznání vysokoškolského vzdělání přímo na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (odbor vysokých škol, kontakt viz níže).

V řízení o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání se porovnává obsah a rozsah zahraničního studia se

studiem v akreditovaném studijním programu, který uskutečňuje veřejná vysoká škola v České republice.

V případě zjištění podstatných rozdílů v porovnávaných studijních programech nebo v případě, že diplom vydala zahraniční instituce, která není ve státě, v němž má sídlo, uznávána jako vysoká škola, vysoká škola vaši žádost zamítne.

Vysoká škola je povinna vydat rozhodnutí do 30 dnů ode dne podání žádosti. Pokud je vaše žádost zamítnuta, máte právo do 15 dnů podat odvolání proti rozhodnutí. Správní poplatek za podání žádosti je 3 000 Kč.

Více informací o nostrifikaci VŠ vzdělání naleznete zde:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/nostrifikace>

9.3 Shrnutí

- Žádost o nostrifikaci základního nebo středního vzdělání je třeba podat na školský odbor krajského úřadu v místě bydliště.
- Žádost o uznání vysokoškolského vzdělání je třeba podat na konkrétní veřejné vysoké škole, která nabízí stejný či podobný studijní obor tomu, který jste absolvovali vy.

10 Co dělat, když...

10.1...mé dítě přijde pozdě do školy

Veškerou absenci dítěte ve škole je třeba omluvit. Pokud vaše dítě z jakéhokoli důvodu přijde pozdě do školy, je třeba, abyste mu do žákovské knížky napsali omluvenku včetně důvodu jeho absence.

10.2...je mé dítě nemocné

Pokud vaše dítě onemocní, oznamte (telefonicky, e-mailem nebo osobně) tuto skutečnost ihned škole (nejpozději do 48 hodin). Některé ze škol nabízí na svých internetových stránkách tzv. elektronické omluvenky, pomocí nichž můžete nahlásit absenci dítěte. Kromě tohoto nahlášení je však třeba žákovu absenci po jejím skončení omluvit i v žákovské knížce. U některých mateřských a základních škol je nutné dítě omluvit i z obědů, více informací vám podá vaše škola.

10.3...potřebuji krátkodobě uvolnit dítě ze školy

Pokud potřebujete uvolnit žáka z výuky na několik hodin či jeden dva dny, stačí ve většině případů písemně požádat třídního učitele dítěte (vzor žádosti naleznete v příloze na str. 65). Po návratu do školy je třeba omluvit jeho absenci v žákovské knížce.

10.4...potřebuji uvolnit dítě ze školy na delší dobu

Pokud potřebujete uvolnit žáka z výuky na delší dobu, je třeba o to písemně požádat ředitele školy (vzor žádosti naleznete v příloze na str. 65). Ten žáka dlouhodobě uvolní zpravidla ale pouze jedenkrát do roka. Po návratu do školy je třeba absenci dítěte omluvit v žákovské knížce.

10.5...se stěhujeme do jiné obce/města

Pokud se stěhujete do nového bydliště, je třeba také přihlásit dítě do nové školy. O přestupu žáka rozhoduje ředitel školy, do které se žák hlásí, tj. škola v novém bydlišti. Rodiče jsou povinni v této škole podat písemnou žádost o povolení přestupu dítěte na

jinou školu. Původní školu, tj. školu ve starém bydlišti, není nutné informovat. Pokud ředitel nové školy rozhodne o přijetí žáka, automaticky s tím vyrozumí i žákovu původní školu a požádá o převod jeho dokumentace.

10.6...nejsem spokojený(ná) se školou svého dítěte

Pokud nejste spokojeni se školou svého dítěte, máte právo vyhledat pro dítě školu novou a požádat o přestup dítěte (viz předchozí postup). Ředitel nové školy však není povinen vaše dítě přijmout, zvláště pokud bude naplněna kapacita školy.

10.7...mé dítě ve škole nerozumí

Pokud vaše dítě ve škole prožívá nepřekonatelné jazykové překážky, zkuste se nejprve obrátit na třídního učitele, popř. ředitele školy. Ti vám mohou poradit ohledně doučování dítěte a zprostředkovat potřebné kontakty. Ředitel školy také může mít informace o tom, na které z okolních škol probíhá kurz českého jazyka pro děti-cizince a doporučit vás tam. Další možností je obrátit se na některou z neziskových organizací (seznam viz níže), které vám poradí, kde hledat pro dítě pomoc, popř. vám sami zprostředkují dobrovolníka, který se vašemu dítěti bude ve volném čase věnovat.

Kontakty na neziskové organizace

Praha a okolí

META

(Praha a Kolín)
www.meta-ops.cz

Centrum pro integraci cizinců

(Praha a Kolín)
<http://www.cicpraha.org>

Organizace pro pomoc uprchlíkům, OPU

(Praha)
<http://www.opu.cz>

Sdružení pro integraci a migraci

(Praha)
www.migrace.com

Arcidiecézní charita

(Praha)
<http://praha.charita.cz/sluzby/migrace>

Integrační centrum Praha, o. p. s.

www.icpraha.com

Ústí nad Labem a okolí

Poradna pro integraci

(Ústí n/Labem)
<http://p-p-i.cz>
www.centrumcizincu.cz

Středočeský kraj

Centrum pro integraci cizinců

(Kolín, Mladá Boleslav, Kladno, Mělník)
www.cicpraha.org

Liberec a okolí

Centrum na podporu integrace cizinců

www.integracnicentra.cz

Plzeň

Organizace pro pomoc uprchlíkům, OPU

(Plzeň)
<http://www.opu.cz>

Diecézní charita Plzeň

<http://www.dchp.cz/poradna-pro-cizince-a-uprchliky-plz/>

Centrum na podporu integrace cizinců

www.integracnicentra.cz

České Budějovice

Diecézní charita České Budějovice

<http://cizincib.charita.cz/>

Centrum na podporu integrace cizinců

www.integracnicentra.cz

Jihlava

Centrum multikulturního vzdělávání
(Jihlava)
<http://www.centrumjihlava.cz/>

Centrum na podporu integrace cizinců
www.integracnicentra.cz

Brno

Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s.
(Brno)
<http://www.opu.cz>

Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE)
(Brno)
<http://www.soze.cz>

Diecézní charita Brno
<http://celsuz.cz/sluzby-pro-cizince>

Jihomoravské centrum na podporu integrace cizinců
www.cizincijmk.cz

Olomouc a okolí

Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE)
(Olomouc)
<http://www.soze.cz>

Centrum podpory cizinců
(Prostějov)
<http://www.procizince.cz>

Centrum na podporu integrace cizinců
www.integracnicentra.cz

Pardubice a okolí

Most pro lidská práva
(Pardubice, Hlinsko, Ústí nad Orlicí)
<http://www.mostlp.eu/>

Diecézní charita Hradec Králové
<http://hk.caritas.cz/jak-pomahame/pomoc-cizincum-a-uprchlikum/>

Centrum na podporu integrace cizinců
www.integracnicentra.cz

Ostrava a okolí

Centrum na podporu integrace cizinců
www.integracnicentra.cz

Organizace pro pomoc uprchlíkům,
<http://www.opu.cz>

Karlovy Vary

Centrum na podporu integrace cizinců
www.integracnicentra.cz

Zlín

Centrum na podporu integrace cizinců
www.integracnicentra.cz

Slovníček

dálkové studium	studium, kdy osoba školu nenavštěvuje denně
denní studium	studium, při kterém je třeba školu navštěvovat každý školní den
družina	místo, kde mohou trávit děti čas před začátkem a po skončení vyučování
maturitní zkouška	zkouška zakončující čtyřleté studium na gymnáziu nebo střední odborné škole
nostrifikace	uznání rovnocennosti vzdělání ze zahraničí
omluvenka	uvedení důvodu nepřítomnosti žáka do žákovské knížky
pedagogicko- -psychologická poradna	pracoviště nabízející podporu dětem a jejich rodinám v procesu vzdělávání
pololetí	první pololetí začíná 1. 9. a končí 30. 1. druhé pololetí začíná 1. 2. a končí 30. 6.
povinná školní docházka	rodiče jsou povinni posílat své děti do školy nejméně po dobu 9 let
poznámka	oznámení učitele o špatném chování dítěte ve škole
prázdniny	dny volna, kdy děti nechodí do školy
přestávka	volno mezi vyučovacími hodinami (obvykle 10–20 minut)
ročník	označení pro třídu, kterou žák navštěvuje, v závislosti na věku dítěte
rozvrh hodin	rozpis vyučovacích hodin a předmětů na jednotlivé dny (pondělí–pátek)
ředitel	vedoucí pracovník školy
škola v přírodě	výlet dětí s učitelem na cca 1 týden mimo školu
školní psycholog	psycholog zaměstnaný pro potřeby žáků školy
školní rok	začíná 1. 9. a končí 30. 6.
školní speciální pedagog	učitel mající na starost žáky se speciálními potřebami
třídní schůzky	setkání rodičů s učitelem, obvykle 2x do roka
třídní učitel	kontaktní osoba pro danou třídu

vysvědčení	celkové hodnocení žáka za jedno pololetí
výuční list	dokument dokazující ukončené tříleté/dvouleté studium na (středním) odborném učilišti s profesním zaměřením
vyučovací hodina	jedna vyučovací hodina trvá 45 minut
známka	hodnocení výkonu žáka na stupnici 1–5 (1 je nejlepší)
žakovská knížka	sešit, kam učitelé zapisují známky žáka a oznámení školy

Přílohy

VZOR ŽÁDOSTI O PŘIJETÍ K ZÁKLADNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

Žádám o přijetí dítěte k povinné školní docházce ve školním roce.../...

Dítě

Jméno a příjmení

Datum narození

Rodné číslo

Místo trvalého pobytu

Zákonný zástupce dítěte

Jméno a příjmení

Datum narození

Místo trvalého pobytu

Budu žádat o odložení povinné školní docházky: ANO – NE

V.....dne

Podpis zákonných zástupců dítěte

VZOR ŽÁDOSTI O ODKLAD POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Žádám o odklad povinné školní docházky svého dítěte ve školním roce.../...

Dítě

Jméno a příjmení

Datum narození

Rodné číslo

Místo trvalého pobytu

Zákonný zástupce dítěte

Jméno a příjmení

Datum narození

Místo trvalého pobytu

Odůvodnění žádosti o odklad

.....
.....
.....

V.....dne

Podpis zákonných zástupců dítěte

ŠKOLNÍ ROK

.../...

začátek školního roku	
podzimní prázdniny	
vánoční prázdniny	
konec 1. pololetí	
pololetní prázdniny	
jarní prázdniny	
velikonoční prázdniny	
konec školního roku	

Rozvrh hodin – školní rok									
...../.....									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
PO									
ÚT									
ST									
ČT									
PÁ									

VZOR ODVOLÁNÍ PROTI NEPŘIJETÍ NA STŘEDNÍ ŠKOLU

Název školy a její adresa

(odvolání se zasílá řediteli školy, který rozhodnutí o nepřijetí vydal)

Datum

Odvolání proti nepřijetí ke studiu

Odvolávám se proti rozhodnutí o nepřijetí svého syna/dcery (jméno a příjmení) ke studiu na (název školy) z důvodu... (jako důvod můžete uvést znevýhodnění žáka při přijímacím řízení z jazykových důvodů, opravdový zájem žáka o studium apod.)

Podpis zákonného zástupce nezletilého žáka

Jméno zákonného zástupce nezletilého žáka

Adresa, na kterou má být rozhodnutí o odvolání zasláno

Pozn.: Zletilý uchazeč (tj. starší 18 let) podává odvolání sám.

PŘIHLÁŠKA KE VZDĚLÁVÁNÍ-STUDIU ve střední škole

Forma vzdělávání – denní

A

Vyplní uchazeč
nebo zákonný zástupce uchazeče

Příjmení uchazeče		Rodné příjmení^{3a)}
Jméno uchazeče^{3c)}		
Datum narození		Státní občanství
Místo narození (stát)		
Adresa trvalého pobytu		ZPS
Telefon (e-mail, fax) uchazeče		ano ¹⁾ ne ¹⁾
Adresa pro doručování písemností z přijímacího řízení, pokud se nezasílají na adresu trvalého bydliště uchazeče		Telefon, mobil (e-mail, fax) zákonného zástupce
Název a adresa střední školy		Ročník SŠ ³⁾
		Termín přijímací zkoušky ^{3b)}
		Zkrácené studium ano ¹⁾ ne ¹⁾
Obor vzdělání (kód a název) do kterého se uchazeč hlásí		
V		Dne
Podpis uchazeče	Zákonný zástupce nezletilého uchazeče ²⁾ : Jméno a příjmení (tiskacím písmem):	Podpis zákonného zástupce
.....

Potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání

Podle § 60 odst. 15 školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb.). Vyplňuje se pouze v případě, že se jedná o obor vzdělání, pro který je tento posudek nezbytný (informaci o jeho potřebnosti podá výchovný poradce nebo ředitel příslušné střední školy).

Datum

Razítko a podpis lékaře

Vysvětlivky:

1) Nehodící se škrtněte

2) Podává přihlášku podle § 60 odst.5 školského zákona

B

Vyplní škola
nebo uchazeč

IZO školy⁴⁾

Předmět (povinné a volitelné předměty)	Chování a prospěch uchazeče školy ⁵⁾ - výpis hodnocení				Schopnosti, vědomosti, zájmy, talent uchazeče a další ⁷⁾
	Ročník (slovně)				
	1.	2.	1.	2.	
Průměrný prospěch ⁶⁾					

Listů příloh: Kulaté razítko a podpis ředitele školy¹⁾

nebo

Podpis uchazeče¹⁾

Poznámka: Datum podání rozhoduje o zařazení do příslušného kola přijímacího řízení

Vysvětlivky:

- 1) Nehodící se škrtně
- 2) Podává přihlášku podle § 60 odst.5 školského zákona
- 3) Uvádí se v případě přijetí do vyššího ročníku SŠ (§ 63 školského zákona), na víceletých gymnáziích (je-li o vyšší stupeň (§ 61 odst.3 školského zákona),
- 4) IZO školy – identifikační číslo zařízení uvedené v Rozhodnutí o zařazení do školského rejstříku (dříve síle)
- 5) Vyplní škola (zpravidla základní nebo příslušná speciální škola nebo střední škola) nebo uchazeč, uvede chování a prospěch v návaznosti na kritéria přijímání zpravidla za poslední dva ročníky základní, speciální nebo příslušné střední školy (§1 a 3 vyhlášky č.671/2004Sb.), nebo se příloží ověřené kopie vysvědčení.
Pro zkrácené studium se přikládají doklady požadované pro přijímací řízení na základě § 84 a 85 školského zákona
- 6) Průměrný prospěch ze všech povinných vyučovacích předmětů vypočtený na dvě desetinná místa
- 7) Údaje lze doplnit ve zvláštní příloze, především v návaznosti na kritéria přijímání

ŽÁDOST O UVOLNĚNÍ – krátkodobé

Prosím o uvolnění syna/dceryz... (kolikáté) vyučovací hodiny
dne... z důvodu

Datum

Podpis zákonného zástupce

ŽÁDOST O UVOLNĚNÍ – dlouhodobé

Prosím o uvolnění syna/dcery
třída... z důvodu rodinné dovolené/.....(jiný důvod)
v termínu od...do...

Datum

Podpis zákonného zástupce

UNHCR